

הָגֵר

מחקר ופיתוח מדיניות דיור חברתי

הפקולטה למשפטים | אוניברסיטת תל אביב

קורס מארגנים בהתחדשות עירונית היבטים של אתיקה (מקצועית)

נטע זיו

10 באפריל 2019

למה מתכוונים שכאומרים "אתיקה"?

1. מערכת של כללי התנהגות בלתי מחייבים, אך ראויים מבחינה ערכית ומוסרית
2. כללי משמעת החלים על קבוצה מובחנת
3. כללים שנועדו לייצר התבחנות מקצועית בתהליך פרופסיונליזציה
4. מערך מוסרי כללי: איך אני רוצה לחיות את חיי?

אתיקה מקצועית

מערכת נורמטיבית החלה על קבוצה
המאופיינת על בסיס התארגנות מקצועית.

למי יש כללי אתיקה?

- רופאים
- עורכי דין
- פסיכולוגים
- עובדים סוציאליים
- רואי חשבון
- מהנדסים ואדריכלים
- מתווכים
- מורי דרך

אתיקה מקצועית: מקורות ומעמד

הקודים האתיים נחלקים לסוגים הבאים

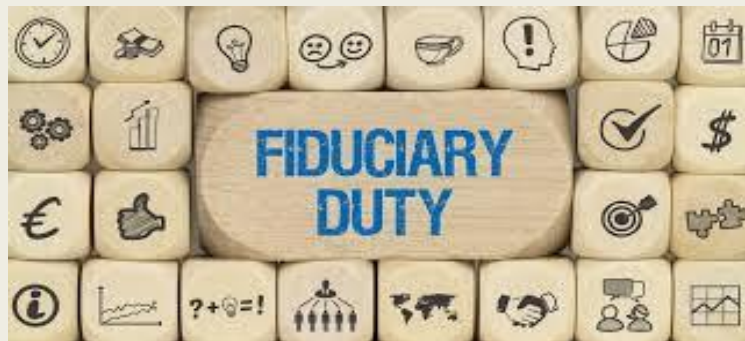
א. קוד/כללים מדינתיים-מחייבים (כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תקנות המהנדסים והאדריכלים (כללים בדבר התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע), חוק המתווכים במקרקעין, סע' 8, 10, 12;

ב. קודים לא מדינתיים – מחייבים על בסיס השתייכות פרופסיונלית: הר"י – וועדות אתיקה הפועלות לפי הקוד האתי של הארגון.

ג. קודים וולונטריים – לא מחייבים ולא אכיפים. הקוד האתי של מורי הדרך בישראל; הקוד האתי של האחים והאחיות בישראל.

קוד אתי – בסיס רעיוני

- קודים אתיים מתפתחים בשלב בו הקבוצה התגבשה כך שיש לה – מצד אחד - מכנה משותף רחב המייצר תחושה של ידע, ערכים, משימה, "אתוס" – המייחדים את חבריה; ומהצד השני – שיש התבחנות מקבוצות אחרות.
- חשוב! כללי אתיקה לא רק משקפים את המצב לעיל, אלא מהווים כלי לכינון תחושת שותפות והתבחנות.
- כללי אתיקה מתפתחים במצב של מתח בין האינטרס העצמי של חברי בקבוצה, לבין אינטרס של גורם חיצוני (בדרך כלל לקוח), הצורך את השירות - היווצרותן של **חובות אמון או חובת נאמנות**.

קוד אתי – בסיס רעיוני

- כללי אתיקה משקפים את ערכי הליבה של הקבוצה:
[מורי דרך](#)
- כללי אתיקה מתפתחים במיוחד כאשר קיימות סתירות בין חובות נאמנות שונות של החבר/ה בקבוצה. [האחיות](#).
- חובות הנאמנות יכולים להיות מרובים, ובמקרים מסויימים מתנגשים זה עם זה.
- כללי האתיקה אמורים להתוות דרך – כיצד "לנווט" בין חובות נאמנות סותרות.

כללי אתיקה - תכנים

קודים אתיים כוללים בדרך כלל הוראות בנושאים הבאים:

א. כשירות – competence - חובה לפעול ברמה מקצועית ראויה מהנדסים ואדריכלים; סע' 8 לחוק המתווכים.

ב. חובות כלפי צדדים שלישיים: מטופל/לקוח, מערכת (בית משפט, בית ספר), החברה. כלל 34 לכללי האתיקה של עורכי דין.

ג. סודיות: confidentiality - עובדים סוציאליים

ד. איסור על פעילות בניגוד עניינים – רואי חשבון

כללים וקודים אתיים: מארגנים בהתחדשות עירונית

- כשירות
- חובות נאמנות לדיירים
- חובות נאמנות לציבור/חברה?
- סודיות?
- ניגוד עניינים:
- א. ניגוד עניינים אישי
- ב. בין הדיירים ליזם
- ד. בין דיירים לבין עצמם: משקיעים/דיירים; זקנים/צעירים; אע"מ;
- ד. שחקנים חוזרים ושמירה על יחסי עבודה עם רשויות

מהם ערכי הליבה של קבוצת המארגנים?

מיכל ליבן -

■ אמון

■ ידע

■ וודאות

■ שקיפות

■ שיוויון יחסי

■ הוגנות

■ גמישות

■ יצירתיות

■ אמינות

מהם ערכי הליבה של קבוצת המארגנים בהתחדשות עירונית?

לדיון..... ■